

СТАНОВИЩЕ

**По процедура за придобиване на образователна и научна степен
„Доктор”**

**Професионално направление: 8.2. Изобразително изкуство
Докторска програма „Дизайн“
Департамент „Дизайн“, НБУ**

**Тема: „Пропорции и системи за конструиране – основа за
формоизграждане на облеклото“**

На докторанта Незабравка Стефанова Попова-Недялкова

От доц. Емилия Панайотова, НБУ

Целта на дисертацията на Незабравка Попова-Недялкова е да аргументира връзките между човешките пропорции, различните системи и похвати за конструиране и формоизграждане на облеклото. Изследването не претендира за всеобхватност и изчерпателност. То прави обзор на съществуващата литература и кратък исторически преглед по темата, изследва начините и инструментите за измерване на човешката фигурата, нейните пропорции, видовете системи за конструиране, модата, антропометрията, компютърните технологии и CAD системите за проектиране на облекло.

В изследването са използвани първични и вторични източници, богатата библиография. В цялостното изложение Незабравка Недялкова-Попова прилага подход, чрез който става възможно разглеждането на темата за формоизграждането и онези фактори и елементи, които действат като едно цяло.

В Глава първа – Изкуство на конструирането, разглежда в кратка историческа хронология възникването на каноните за човешките пропорции, както и установяването на мерни единици позволяващи много по-точно

измерване на човешката фигура и началото на систематичното конструиране и градиране на облеклото. Това са „книжната лента“ и хартиените шаблони.

Глава втора е посветена изцяло на системите за конструиране – разглеждани в мъжкото и дамското облекло. Направен е анализ и сравнение между пропорционалните системи, хибридните системи, системите с директно измерване и използваните инструменти. Развитието на пропорционалните системи, търсенето на универсален еталон като основа за конструиране и градиране на дрехата води до производството на готови хартиени кройки в различни размери и това дава тласък на развитието на този занаят.

Развитието на приложната антропометрия и появата на статистическото оразмеряване, като начин за научно изследване е разгледано в трета глава. Проучени са международните системи за оразмеряване на облеклото и необходимостта от създаване на международна организация по стандартизация и от създаване на единна система за оразмеряване на облекло, въпреки че производителите могат да не приемат даден стандарт и да създадат свой, отговаряйки на нуждите на клиентите си, както и съобразявайки се със своя стил и бизнес интересите си.

Последната част от изследването е посветена на 3D системите за измерване на човешката фигура: лазерното сканиране, проекцията на светлинни шаблони с бяла светлина, измерване с дигитална лента. 3D системите за конструиране на облекло са отговор на бързите промени в модните тенденции, стремежът за намаляване на времето за разработка на продукта, както и намаляването на разходите. CAD системите ускоряват дизайнерския процес и се превръщат в основен инструмент за бизнеса. 3D сканирането спомага за развитието освен на конфекционното производство, но и на съвременното индивидуализирано производство.

Настоящата дисертация на Незабравка Недялкова-Попова се занимава с проблем отнасящ се до връзката между измерването на човешките пропорции, системите за конструиране и формоизграждането на облеклото. Принос

представлява издирването, проучването, систематизирането на голям брой първични източници, свързани със системите за конструиране на облекло в периода XVI – XIX век.

Направен е и сравнителен анализ на 3D CAD системите за триизмерно проектиране на облекло и връзката им с 3D лазерно-сканиращите технологии. В изследването са включени възможните сфери на приложение на тези системи, както и бъдещите тенденции за тяхното развитие. Настоящото изследване може да послужи на ученици, студенти и специалисти занимаващи се с проектиране на облекло.

Изследването е актуално и значимо, изследвайки развитието на системите и начините за конструиране, без които е немислимо формоизграждането и реализацията на идеите в облеклото. Към своя труд докторантката прилага и разработен съвместен проект с фирма „Макродор“, „Ръководство за потребителя“ за работа с CAD система „Силует Дизайнер“. Разработената дисертация е в обем от 220 страници и съдържа в структурата си четири глави, 80 фигури и осем таблици.

Като се позовавам на направения анализ и достойнствата на дисертационния труд на докторантката Незабравка Недялкова-Попова, предлагам на уважаемото научно жури да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор“.

Доц. Емилия Панайотова

15.04.2013г.